

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

nimi: Õpetatud Eesti Selts

registrikood: 80084790

tänavatalu nimi, Lossi tn 3

maja ja korteri number:

linn: Tartu linn, Tartu linn

vald: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihtnumber: 51014

telefon: +372 53426644, +372 55690948

e-posti aadress: taavi.pae@ut.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	9
Bilanss	9
Tulemiaruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Netovara muutuste aruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	14
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	14
Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	15
Lisa 7 Liikmetelt saadud tasud	15
Lisa 8 Jagatud annetused ja toetused	16
Lisa 9 Tööjõukulud	16
Lisa 10 Seotud osapooled	16
Aruande allkirjad	17

Õpetatud Eesti Seltsi tegevus 2019. aastal

Liikmeskond ja juhatus

2019. aastakoosolekul võeti seltsi vastu neli uut liiget: Harry Liivrand, Priit Rohtmets, Karin Visnapuu ja Maarja Hollo. Auliikmeks valiti Kaur Alttoa. Seltsist astusid välja Art Leete ja Epp Lauk. 2019. aasta lõpus oli seltsi liikmete nimekirjas 110 tegev- ja 17 auliiget.

Seltsi juhatus tegutses järgmises koosseisus: esimees Taavi Pae, aseesimehed Marju Luts-Sootak ja Heiki Valk, liikmed Kersti Taal, Tiit Rosenberg, Tõnu Tannberg, Piret Õunapuu, Andres Andresen ja Brita Melts.

Juhatus pidas tegevusaasta vältel kolm koosolekut: 15. jaanuaril, 13. mail ja 28. oktoobril. Lisaks lahendati mitmed konkreetsed päevaküsimused elektroonilise posti abil. Arutelude temaatika puudutas aastakoosolekut, konverentsi korraldamist, seltsi aastaraamatu ja muude publikatsioonide väljaandmist. Traditsiooniliselt olid kõne all ka stipendiumi määramine parima ÕES aastaraamatus avaldatud artikli eest, ettekandekoosolekute korraldamine ning muu jooksev asjaajamine.

Revisjonikomisjon tegutses koosseisus Arvo Järvet, Mare Rand ja Janet Laidla.

Seltsi praktilist asjaajamist korraldas ja aastaraamatu koostamisega tegeles sekretär-asjaajajana Freydis Ehrlich. ÕES aastaraamatu 2018 peatoimetaja oli Kersti Taal.

Seltsi liikmeskond on formaalselt arvukam kui selle tuumik, mille moodustab aktiivsemalt seltsi üritustel osalev ja stabiilselt liikmemakse tasuv osa. 2019. aastal laekus seltsi arvele ja sularahakassasse kokku 641 eurot 41 liikmelt (võrdluseks: 2018. a – 718 eurot 45 liikmelt, 2017. a. – 549 eurot 40 liikmelt). Suur osa liikmetest tasub stabiilselt, kas igal aastal või korraga kahe-kolme või isegi rohkemate aastate eest. Paraku on endiselt neid seltsi liikmeid, kellel on liikmemaks tasumata üle kolme aasta.

Seltsi tegevus

Koosolekud ja teised avalikud üritused

2019. aastal korraldati 12 ettekandekoosolekut (võrdluseks: 2018. aastal 13 ettekandekoosolekut ja 2017. aastal 14 koosolekut), lisaks toimus üks konverents (sellest allpool).

Ettekandekoosolekutest ja konverentsist võttis kokku osa 268 kuulajat ehk keskmiselt 21 inimest ürituse kohta (mullu 224 ja 16), neist 10 seltsi liiget ja 11 külalist (mullu 9 liiget ja 7 külalist). Ettekandekoosolekute kohta on täpsem tabel aruande lisas.

05. detsembril 2019 toimus ÕESi ja Tartu Ülikooli muuseumi ühine konverents Tartu Toomkirikus korraldatud teaduskonverentsil „100 aastaga pärisorjusest emakeelse

ülikoolini“. 1819. aastal kaotati Liivimaal pärisorjus ja talupoeg sai isiklikult vabaks. Sada aastat hiljem rajati emakeelne ülikool ja täpselt poolele teele (1869) nende kahe sündmuse vahele jäi esimene laulupidu. See kiire areng, tegi maarahvast kultuurrahva. Konverentsil esinesid Hesi Siimets-Gross, Merike Ristikivi, Katrin Kello, Kersti Lust, Marju Luts-Sootak, Toomas Anepaio, Mariya Oinas, Ken Kalling, Erki Tammiksaar, Andris Šnē, Toomas Hiio, Terje Lõbu ja Tiit Rosenberg. Konverents on järelvaadatav TÜ Televisioonis.

2019. aasta konverentsi ettekannete pinnalt koostatud artiklid on plaanis avaldada järgmises aastaraamatus.

Juhatus tegi taotluse ÕES aastaraamatu kajastamisele rahvusvahelises andmebaasis Scopus. Taotlus luhati tagasi põhjendusega, et sisukorras kajastuvad artiklite pealkirjad peavad olema ingliskeelsed, ilmselt viitega ettekannete lühikokkuvõtete pealkirjade esitamisele üksnes eesti keeles.

Publikatsioonid

Möödunud aastal koostati ja toimetati järjekordne *Õpetatud Eesti Seltsi aastaraamat* (2018), mis nüüdseks on ilmunud ja mida esitletakse aastakoosoleku järel. Seekordse aastaraamatu peatoimetaja oli Kersti Taal, koostamist juhtis Freydis Ehrlich. Selts osales arheoloogiaajakirja Tutulus 2019. aasta numbri väljaandmisel.

Kui me saime mõni aasta tagasi veel väita, et Eesti Teaduste Akadeemia tegevustoetusest piisab kas ÕES aastaraamatu kirjastamiseks (keeletoietus, küljendus, trükkimine) või seltsi sekretär-asjaajaja töötasuks, siis nüüd ei ole seda toetust niigi palju. Eelnevatel aastatel oli toetus kärbitud 4500 eurole; 2017. aastal oli TA toetus jaotatud kaheks osaks: kevadel eraldati korralist toetust 2000 eurot ja sügisel täiendava taotluse osalise rahuldamise tulemusena veel 2000, seega kokku 4000 eurot. 2019. aastal piirdus toetus vaid 1500 euroga. Seltsi juhatus ja sekretär on järjekindlalt pingutanud, et saada aastaraamatu väljaandmiseks toetust ka muudest allikatest.

2018. aasta aastaraamatu ilmumine sai teoks tänu Tartu Ülikooli kirjastamiskomisjonile (1800 EUR ei kajastu seltsi arvel, sest toetust taotleti õigusteaduskonna kaudu sotsiaalia kirjastamisrahadest), samuti Eesti Kultuurkapitali tänuväärsele toetusele (2000 EUR). Kultuurkapitalilt saadi takkajärele 900 EUR ka 2019 novembris taotletud 2017. aasta aastaraamatu jaoks.

Koostamisel on ÕES aastaraamat 2019. Selle peatoimetaja on Marju Luts-Sootak, korraldamisega tegeleb seltsi sekretär-asjaajaja.

Selts osales Eesti arheoloogia aastakirja Tutulus 2019. aasta numbri väljaandmisel, milleks Kultuurkapitalilt saadi 2000 + 1500 EUR.

Arheoloogiategevus

Selts teostas Nõo keskaegses kirikaia ja selle ümbruses toimuvatel tee-ehitustöödel arheoloogilisi järelevalvetöid. Nähtavale tuli rohkelt 13.-18. sajandi mündileide, samuti hiliskeskaegseid ja varauusaegseid ehteide. Müntidest ilmneb, et kirikulaadad algasid 14. sajandi lõpuveerandil ja kestsid Põhjasõjani. Jätkusid arheoloogilised kaevamised Helme kabeli varemetes. Tuvastati kivi-kabelile eelnenud puust pühamu ligikaudsed mõõtmed, tehti kindlaks ajavahemikust 1250-1350 pärit ohvrimüntidega ala suurus.

Õ-hääliku piiri tähistamine Saaremaal

2019. aasta mais toimunud Roheliste rattaretkel tähistati Saaremaal Õ hääliku piir. Maanteeameti siiski keeldus märgi alalisest ülespanekust. 2019. aasta suvel taotles Õpetatud Eesti Selts koos Emakeele Seltsi, Saaremaa valla, Visit Saaremaa ja Roheliste rattaretkega Õ-hääliku piiri alalist tähistamist Kuivastu–Virtsu maanteel, kui edutult. Siiski pole Õ-piiri tähistamisest veel loobutud.

Stipendium

ÕES juhatus otsustas välja anda stipendiumi ÕES aastaraamatus 2018 avaldatud prima artikli eest. Juhatuse liikmed esitasid stipendiumi kandidaadiks Madis Maasingu, Reet Benderi, Katrin Kiirend-Pruuli, Ago Pajuri, Kaur Alttoa (tavaliselt 2-3)

ÕES juhatus otsustas ÕES aastaraamatus 2017 stipendiumi väärilisena esile tõsta artikli „Mäng ja mälu: baltisaksa mälupaigad Otto Pirangi kaardimängus “Baltisches Heimatquartett” ja seega väärrib stipendiumi Reet Bender.

Kokkuvõte

Õpetatud Eesti Selts viljeleb järjepidevalt ja stabiilselt humanitaarteadusi, täites oma põhikirjalist ülesannet edendada teadmisi eesti rahva minevikust, olevikust, keelest, kultuurist ja kirjandusest ning eestlaste asustatud maast.

Eesti Teaduste Akadeemia kaudu laekuv finantstoetus on seltsil lasknud jätkata traditsioonilist põhitegevust ettekandekoosolekute korraldamisel. ÕES potentsiaal võimaldaks tegelikult tõsta nii teaduslikku kui ka kultuurilist aktiivsust erinevate ürituste korraldamisel ja trükiste väljaandmisel. Senise rahastamissüsteemi juures on aga keeruliseks muutunud isegi aastaraamatu ja teiste trükiste väljaandmine, mis eeldab pidevat tööd lisafinantseeringute leidmiseks. 2015. aastast on andnud oma osa aastaraamatu toetamiseks riiklik programm Eesti Keel ja Kultuurimälu, mis lõppes aastaga, 2019. Selle jätkuna avatud programmi „Eesti keel ja kultuur digiajastul“ tingimused aastaraamatu jaoks raha taotlemist ei võimalda. Ülikooli kirjastamiskomisjonilt taotlesime toetust ka sel aastal, praeguseks ei ole taotlusvooru tulemused veel teada.

Kokkuvõtteks võib juhatuse arvates lugeda ÕES mullust tegevust ikkagi hästi õnnestunuks, kuid stabiilse lisarahastuse puudus paneb edasisi tegevusi kavandades muretsema, kas meil õnnestub hoida saavutatud taset.

ÕES esimees PhD Taavi Pae
ÕES aseesimees PhD Heiki Valk
ÕES sekretär-asjaajaja Freydis Ehrlich

Tartu, 23.01.2020

Lisa: 2019. aasta üritused

Koos- olek	Kuupäev	Ettekandja	Teema	Osavõtjad		
				ÕES liikmed	Külalised	Kokku
1463.	23.01.2019	Marju Luts-Sootak	Üks Balti õigusteaduse unustatud korüfeid Carl Erdmann (1841–1898). Ettekandele järgnes aastakoosolek.	25	10	35
1464.	20.02.2019	Agnes Neier	Eesti kirjanikud fotoaparaadi ees ja taga	11	6	17
1465.	06.03.2019	Martin Malve	Vanimatest koljuoperatsioonidest Eestis	9	13	22
1466.	20.03.2019	Madis Maasing	Reformatsioon, kirikuvarad ja võim – tüli Riia Peapiiskopi ja linna vahel 1520.–1550. aastatel	7	6	13
1467.	17.04.2019	Mihkel Mäesalu	Tartu piiskop Dietrich Damerow (1378–1400)	6	8	14
1468.	08.05.2019	Karmen Trasberg	Eesti õpetajate seminarid 1919–1940	7	8	15
1469.	11.09.2019	Dorothee Goeze	Majandus, perekond, sõbrad ja kultuurilised kavatsused 1832. Aasta Liivimaal. He Karl Eduard v. Lipharti (1808–1891) taasavastatud testamendi põhjal	11	9	20
1470.	25.09.2019	Ragnar Kruusimaa	Grupiidentiteedi tsüklilisus	7	5	12
1471.	09.10.2019	Tõnu Viik	Julius Kalkun (Kaljuvee), Ivan Reinwald ja Kaali järve mõistatus	8	13	21
1472.	23.10.2019	Mihkel Truman	Arno Rafael Cederberg – praostipojast Tartu Ülikooli professoriks	10	11	21
1473.	06.11.2019	Hannes Vallikivi	Põhiõiguste genees Eesti eelpõhisadustes ja esimeses pärispõhiseaduses	3	12	15
1474.	20.11.2019	Aija Sakova	Kirjandus kui ajalooline dokument ja tunnistus. Kuid milline?	9	10	19
	05.12.2019	Hesi Siimets-Gross, Merike Ristikivi, Katrin Kello, Katrin Lust, Marju Luts-Sootak, Mariya Oinas, Ken Kalling, Erki Tammiksaar, Andris Šne, Toomas Hiio, Terje Lõbu, Tiit Rosenberg	Konverents “100 aastaga pärisorjusest emakeelse ülikoolini”	16	28	44
13	KOKKU			129	139	268

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	13 487	17 976	2
Nõuded ja ettemaksed	240	174	3
Kokku käibevarad	13 727	18 150	
Kokku varad	13 727	18 150	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	192	70	5
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	4 998	
Kokku lühiajalised kohustised	192	5 068	
Kokku kohustised	192	5 068	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	13 082	13 613	
Aruandeaasta tulem	453	-531	
Kokku netovara	13 535	13 082	
Kokku kohustised ja netovara	13 727	18 150	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	641	718	7
Annetused ja toetused	13 898	12 710	
Tulu ettevõtlusest	3 257	437	
Kokku tulud	17 796	13 865	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-13 257	-10 919	
Jagatud annetused ja toetused	-200	-200	8
Mitmesugused tegevuskulud	-1 383	-1 708	
Tööjõukulud	-2 222	-1 567	9
Muud kulud	-283	-4	
Kokku kulud	-17 345	-14 398	
Põhitegevuse tulem	451	-533	
Muud finantstulud ja -kulud	2	2	
Aruandeaasta tulem	453	-531	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	451	-533	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-65	489	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-4 877	1 485	
Kokku rahavood põhitegevusest	-4 491	1 441	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	2	2	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	2	2	
Kokku rahavood	-4 489	1 443	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	17 976	16 533	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-4 489	1 443	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	13 487	17 976	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2017	13 614	13 614
Korrigeeritud saldo 31.12.2017	13 614	13 614
Aruandeaasta tulem	-531	-531
Muud muutused netovaras	-1	-1
31.12.2018	13 082	13 082
Korrigeeritud saldo 31.12.2018	13 082	13 082
Aruandeaasta tulem	453	453
31.12.2019	13 535	13 535

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Õpetatud Eesti Seltsi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ja seda täpsustab rahandusministri määrus.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud 01.01.2019-31.12.2019.a. majandusaasta kohta.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes pangas olevat raha.

Ühikuks euro.

Finantskohustised

MTÜ tegutseb saadud toetuste piirides või eelmiste aastate ülejäägi arvel.

Tulud

Tulud liikmemaksudest kajastatakse vastavalt nende laekumisele.

Tulud muust tegevusest kajastatakse tekkepõhiselt.

Sihtfinantseerimine kajastatakse brutomeetodil.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Arvelduskonto SEB-üld	4 293	5 842
Arvelduskonto SEB-arh	9 194	12 134
Kokku raha	13 487	17 976

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Nõuded seotud osapoolte vastu	180	180
Ettemaksed	60	60
Muud makstud ettemaksed	60	60
Kokku nõuded ja ettemaksed	240	240
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Nõuded seotud osapoolte vastu	174	174
Kokku nõuded ja ettemaksed	174	174

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2019		31.12.2018	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		38		0
Sotsiaalmaks		65		0
Kohustuslik kogumispension		4		0
Töötuskindlustusmaksed		5		0
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0		0	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad		112	0	0

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	80	80
Maksuvõlad	112	112
Muud võlad	0	0
Kokku võlad ja ettemaksed	192	192
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	60	60
Maksuvõlad	0	0
Muud võlad	10	10
Kokku võlad ja ettemaksed	70	70

Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

Varad soetusmaksumuses

	31.12.2017	Laekunud	Kajastatud tulemiaruan	31.12.2018
	Kohustised			Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Uurimisi kinnisvaraõiguse ajaloost	2 702	0	-291	2 411
Baasrahastus ETA	0	1 500	-1 500	0
ÕES aastaraamatu väljaandmine	0	4 150	-4 150	0
Arheoloogia projektid ja Tutulus	0	9 356	-6 769	2 587
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2 702	15 006	-12 710	4 998
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	2 702	15 006	-12 710	4 998
	31.12.2018	Laekunud	Kajastatud tulemiaruan	31.12.2019
	Kohustised			Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Uurimisi kinnisvaraõiguse ajaloost	2 411	0	-2 411	0
Baasrahastus ETA	0	1 500	-1 500	0
ÕES aastaraamatu väljaandmine	0	2 900	-2 900	0
Arheoloogia projektid ja Tutulus	2 587	4 500	-7 087	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	4 998	8 900	-13 898	0
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	4 998	8 900	-13 898	0

Lisa 7 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2019	2018
Mittesihtotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	641	718
Kokku liikmetelt saadud tasud	641	718

Lisa 8 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2019	2018
Stipendium	200	200
Kokku jagatud annetused ja toetused	200	200

Lisa 9 Tööjõukulud

(eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	3 827	5 287
Sotsiaalmaksud	1 294	1 787
Kokku tööjõukulud	5 121	7 074
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	2 900	5 508
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1	1

Lisa 10 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2019	31.12.2018
Füüsilisest isikust liikmete arv	127	124

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2019		31.12.2018	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	180	0	174	10

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 09.07.2020

Õpetatud Eesti Selts (registrikood: 80084790) 01.01.2019 - 31.12.2019 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
TAAVI PAE	Juhatuse liige	09.07.2020

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Teadus- ja arendustegevus sotsiaal- ja humanitaarteaduste vallas	72201	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 55690948
Mobiiltelefon	+372 53426644
E-posti aadress	taavi.pae@ut.ee